

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ РЕЦЕПТУРИ

*Васильєва Марина Анатоліївна,
КЗ «Бахмутський медичний коледж»
викладач Фармакології та медичної рецептури*

На сучасному етапі розвитку медичної освіти в Україні великого значення набуває професійна підготовка майбутніх медичних працівників.

Викладання фармакології, як невід'ємної складової успішного вивчення медичних наук, вимагає конкретних заходів для оптимізації її засвоєння студентами. Фармакологія є дисципліною, що посідає особливе місце. Насамперед, вона є інтегрованою наукою, що поєднує доклінічні та клінічні предмети. Лікарський засіб, який є об'єктом її вивчення, діє на різні структури через певні біохімічні механізми, змінюючи функцію органів і систем з метою їх нормалізації. Розуміння цих складних процесів потребує фундаментальних знань з анатомії, фізіології, хімії, медичної хімії, патологічної морфології та патологічної фізіології.

Фармакологія ґрунтується на цих дисциплінах. Разом з тим, досвід викладання предмета студентам показує, що рівень їх знань з цих дисциплін є не дуже високим, що створює труднощі в засвоєнні програмного матеріалу. Це може бути зумовлено тим, що студенти прийшли до коледжу з різних загальноосвітніх шкіл, деякі перевелися з інших навчальних закладів, а це не дозволяє повною мірою забезпечити спадкоємність знань. Це призводить до необхідності перегляду підходу для проведення практичних занять і лекцій з використанням нових організаційних форм.

Є доцільним запозичити у вищевказаних кафедр ситуаційні завдання, які виносяться з їх предметів на іспит "Крок-1", і перед розгляданням нового розділу фармакології (скажімо, "Засоби, які впливають на серцево-судинну систему") визначити вихідний рівень знань студентів з інших дисциплін. З одного боку, це сприятиме створенню об'єктивної картини базових знань студентів, якими вони повинні володіти для повноцінного засвоєння фармакології з іншого предмету, та більш щільній інтеграції викладання між різними предметами.

Велике значення для кращого засвоєння матеріалу студентами має темп викладання лекційного матеріалу, підкреслення найбільш важливих місць тексту. Речення повинні бути прості і зрозумілі.

Особливі вимоги ставляться до ілюстративного матеріалу, який має бути виразним, яскравим та лаконічним. Найкращим варіантом унаочнення є, звичайно, використання найбільш сучасних методів, зокрема, відеофільмів, комп'ютерних слайдів тощо, що потребує подальшого розвитку матеріальної бази навчального процесу. Разом з тим, регулярне і повне використання існуючих потужностей комп'ютерного класу, створення презентацій з предмету, контролюючих програм є прерогативою і обов'язком викладацького складу.

Під час читання лекцій доцільним може бути також попередньо ознайомити студентів з основними термінами, які будуть використані на лекції, або роздати короткий виклад теми у надрукованому вигляді (наприклад, у вигляді структурно-логічних схем).

Доцільно також навчити працювати студентів з навчально-методичного літературою і довідниками.

На заняттях з фармакології майбутні медичні працівники вивчають основи лікарської рецептури. Це основна практична навичка, якою студенти повинні оволодіти.

Зворотній зв'язок зі студентами здійснюється завдяки ретельному систематичному контролю, який обіймає різні рівні знань. Обов'язковим є усний аналіз найбільш важких елементів теми. Крім того, на кожному занятті здійснюється письмовий контроль, в який включено виписування рецептів по темі заняття, розбір фармакологічних задач, вирішення тестів. Останнє є обов'язковим, адже студенти беруть участь у державному ліцензійному іспиті "Крок-1". Враховуючи це, на предметі створюється банк тестових завдань і фармакологічних задач.

Для успішної реалізації різних форм самостійної роботи на предметі організовані постійні консультації, є день відробок пропущених занять, проводяться індивідуальні консультації.

Висновок: Комплексний підхід до навчання студентів з урахуванням їх особливостей, з використанням всіх сучасних можливостей для оптимізації навчального процесу, дозволяє максимально адаптувати студентів до навчання у медичному закладі, сформувати у них зацікавленість до вивчення предмета, уніфікувати навчальний процес і в результаті підвищити якість знань та набутих практичних навичок.